

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Iwona Koper

SSA Władysław Pawlak (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi M. C.

o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym postanowieniem

Sądu Okręgowego z dnia 21 stycznia 2003 r.

wydanym w sprawie z wniosku M. C.

przy uczestnictwie Skarbu Państwa - Wojewody X. reprezentowanego przez

Starostwo Powiatowe w G., E. G., M. P., M. S., T. W.-M., M. W., M. K., K. Ż. i T. W.

o zniesienie współwłasności i roszczenia z tytułu posiadania rzeczy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 26 września 2012 r.,

zażalenia wnioskodawczyni

na postanowienie Sądu Okręgowego

z dnia 10 listopada 2011 r.,

- 1. oddala zażalenie;**
- 2. przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego adw. D. S. wynagrodzenie w kwocie 3.600 (trzy tysiące sześćset) zł powiększone o stawkę podatku od towarów i usług,**

**tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej
wnioskodawczyni z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.**

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy odrzucił zażalenie wnioskodawczyni od postanowienia tegoż Sądu z dnia 26 września 2011 r. odrzucającego jej zażalenie (z powodu niedochowania wymaganego przepisem art. 87¹ § 1 k.p.c. przymusu adwokackiego) od postanowienia odrzucającego skargę o wznowienie postępowania.

W uzasadnieniu wskazał, że zarządzeniem z dnia 22 października 2011 r. pełnomocnik wnioskodawczyni został wezwany do uzupełnienia braków zażalenia poprzez złożenie jego pięciu odpisów, właściwe oznaczenie Sądu, do którego jest kierowane oraz uzupełnienie braku fiskalnego, w terminie tygodniowym pod rygorem jego odrzucenia. W zakreślonym terminie pełnomocnik złożył zażalenie o zmienionej w stosunku do pierwotnego brzmienia treści przez wskazanie Sądu Najwyższego jako adresata zażalenia wraz z pięcioma jego odpisami. W związku z tym nie wykonał prawidłowo zarządzenia, gdyż wniósł zażalenie o zmienionej treści i w niewystarczającej liczbie, gdyż w sprawie występuje 6 uczestników.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia powołał przepisy art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 370 k.p.c. i art. 397 § 2 k.p.c.

W zażaleniu wnioskodawczyni domaga się uchylenia powyższego orzeczenia.

Zarzuciła: sprzeczność ustaleń faktycznych z materiałem sprawy polegającą na nieuzasadnionym przyjęciu, że sposób wykonania zarządzenia Przewodniczącego w zakresie usunięcia braków formalnych zażalenia nie może być uznany za prawidłowy; naruszenie prawa procesowego, a to art. 130 § 3 k.p.c. poprzez nienadanie sprawie dalszego biegu pomimo uzupełnienia braków zażalenia w terminie; art. 370 k.p.c. poprzez nieuzasadnione jego zastosowanie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Postanowieniem z dnia 26 września 2011 r. Sąd Okręgowy działający jako Sąd drugiej instancji odrzucił zażalenie wnioskodawczyni od postanowienia tegoż Sądu odrzucającego skargę o wznowienie postępowania z uwagi na niedochowanie wymogu z art. 87¹ § 1 k.p.c.

Zażalenie na to postanowienie – wraz z jednym odpisem - zostało wniesione przez pełnomocnika wnioskodawczyni, który jako adresata wskazał Sąd Apelacyjny w Szczecinie. Przewodniczący składu Sądu drugiej instancji wezwał pełnomocnika do uzupełnienia braków formalnych wniesionego środka odwoławczego poprzez oznaczenie właściwego sądu, do którego jest kierowane oraz dołączenie jeszcze pięciu odpisów zażalenia, przyjmując że w sprawie występuje sześciu uczestników.

W pierwszej kolejności wyjaśnić należy kwestie czy wskazanie niewłaściwego Sądu, do którego jest kierowany środek odwoławczy, jest w ogóle brakiem formalnym, jeśli tak to czy podlega uzupełnieniu. Zgodnie z art. 394 § 3 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. zażalenie skierowane do Sądu Najwyższego powinno także czynić zadość wymogom przepisany dla pisma procesowego, co oznacza, że stosownie do art. 126 § 1 pkt 1 k.p.c. wskazanie sądu, do którego jest kierowane stanowi konieczny jego element. Rzecz jednak w tym, że pełnomocnik oznaczył sąd, ale błędnie, gdyż zażalenia od orzeczeń wydanych przez sąd okręgowy jako sąd drugiej instancji, kończących postępowanie w sprawie, w której przysługuje skarga kasacyjna rozpoznaje Sąd Najwyższy, a nie Sąd Apelacyjny (art. 394¹ § 2 k.p.c.). Postępowanie przed Sądem Najwyższym jest sformalizowane, czego wyrazem jest chociażby przepis art. 87¹ k.p.c. W związku z tym prawidłowe wskazanie Sądu Najwyższego jako Sądu do którego jest kierowany środek odwoławczy stanowi wymóg formalny (usuwalny), który podlega uzupełnieniu, a w razie błędnego oznaczenia, poprawieniu w ramach wymogów jakim powinno odpowiadać pismo procesowe. W związku ze stanowiskiem wyrażonym przez pełnomocnika wnioskodawczyni w zarzutach zażalenia od postanowienia z dnia 23 września 2011 r., oznaczenie Sądu Apelacyjnego – jako adresata - nie było oczywistą niedokładnością w rozumieniu art. 130 § 1 zd. 2 k.p.c. Zauważyć trzeba, iż uzupełnienie braku formalnego pisma procesowego może nastąpić także poprzez jego poprawienie. Taki wniosek wypływa z brzmienia art. 130 § 3 k.p.c., który stanowi, że pismo procesowe poprawione wywołuje skutki od chwili jego wniesienia (podobnie art. 424⁶ § 2 k.p.c.). Ponadto przy tak określonym adresacie, sąd okręgowy jako sąd drugiej instancji winien przekazać akta sądowi apelacyjnemu, a ten dopiero stwierdzałby swoją niewłaściwość i przekazywałby sprawę Sądowi Najwyższemu (art. 200 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art.

397 § 2 k.p.c.). W związku z tym mając na uwadze podwyższony formalizm w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, w którym strona winna mieć profesjonalnego pełnomocnika, wspomniany brak środka odwoławczego powinien być wyeliminowany na etapie uzupełniania braków formalnych pisma procesowego, aby nie mnożyć kolejnych czynności procesowych i nie doprowadzać niepotrzebnie do wydłużania postępowania.

Dlatego też wezwanie pełnomocnika o uzupełnienie braku formalnego zażalenia poprzez oznaczenie Sądu Najwyższego jako sądu, do którego jest kierowane było prawidłowe.

Pełnomocnik wnioskodawczynie wykonując zarządzenie Przewodniczącego dołączył tekst zażalenia o identycznej treści jak wniesione pierwotnie zażalenie – bez odrębnego jednak pisma procesowego zawierającego żadaną poprawkę z jego odpisami - wraz z jego pięcioma odpisami, z tym że jako sąd, do którego jest kierowane wskazał Sąd Najwyższy. Z uwagi na to, że uzupełnienie tego braku formalnego nastąpiło poprzez jego poprawienie stwierdzić trzeba, że taki sposób wykonania zarządzenia jest skuteczny w zakresie braku w oznaczeniu sądu. Wbrew bowiem stanowisku Sądu drugiej instancji poprawka pisma tylko odnośnie oznaczenia sądu nie powoduje, że doszło do zmiany jego treści. Niemniej jednak zaskarżone orzeczenie jest prawidłowe, gdyż pełnomocnik wnioskodawczynie uzupełnił brak w zakresie odpisów zażalenia jedynie częściowo, bowiem dołączył pięć odpisów zażalenia z właściwym oznaczeniem sądu, do którego jest kierowane, podczas gdy sposób wykonania zarządzenia spowodował, iż jeden z 6 wymaganych przez Przewodniczącego odpisów, mianowicie ten, który pełnomocnik dołączył przy pierwotnym zażaleniu jest nadal dotknięty wskazanym brakiem, tym bardziej, że pełnomocnik wnioskodawczynie nie dołączył odrębnego pisma (poprawiający wskazany brak formalny) z odpisem, który to odpis mógłby zostać doręczony uczestnikowi z odpisem zażalenia wskazującego jako adresata Sąd Apelacyjny.

Wymóg uzupełnienia braku formalnego pisma procesowego-zażalenia od postanowienia sądu drugiej instancji (art. 394¹ § 1 - 2 k.p.c.) w zakresie prawidłowego wskazania sądu zgodnie z przepisem art. 126 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw.

z art. 394¹ § 3 k.p.c. i art. 394 § 3 k.p.c. dotyczy także jego odpisów przeznaczonych dla doręczenia ich uczestniczącym w sprawie osobom (art. 128 § 1 k.p.c.).

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., a o należnych pełnomocnikowi z urzędu kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczyni w postępowaniu zażaleniowym w oparciu o § 8 pkt 6 w zw. z § 6 pkt 7, § 2 ust. 3 i § 13 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.